అమ్మ

అందే నారాయణస్వామి

ఉదయం పదకొండుగంట లవుతుంది. ఓ చిన్న కుఱ్ఱవాడు చేతులో పలకతో బడినుంచి ఆ వీధినే ఇంటికి వెళ్తున్నాడు. వయసు ఆరేళ్లుంటవి. బ్లూరంగుచెడ్డీ తెల్ల చొక్కా తొడుక్కున్నాడు. ఓ గుమ్మంలో నిలబడి యెవరికోసమో నిరీక్షిస్తున్న స్త్రీ, వస్తున్న ఆ కుఱ్ఱవాడు సమీపించగానే గడపమెట్లు దిగి ఆప్యాయంగా "బడినించి వస్తున్నావా సూర్యం" అంటూ ఆ కుఱ్ఱవాణ్ణి యెత్తుకుని "మామ్మ, మా నాయనే" అని ముద్దులు కురిపిస్తూ లోనికి తీసుకెళ్ళింది. చంకలో వున్న సూర్యం ఆమెకు కురిపించే ముద్దులకు ఉక్కిరిబిక్కిరై పోతున్నాడు. ఆమెను తానిదివర కెన్నడూ చూడలేదు. తమ యింటికైనా ఆమె యెన్నడూ రాలేదు. యీమె యెవరబ్బా అనుకుంటున్నాడు సిగ్గుతో తలవంచుకుని సూర్యం. ఆమె సూర్యాన్ని లోనికి తీసుకెళ్ళి కాసేపు యెత్తుకుని బిస్కెత్తుల పొట్లాం యిచ్చింది. సూర్యం అది తింటూ సంతోషంతో యిల్లు చేరుకున్నాడు. సూర్యానికి తల్లీ తండ్రీ లేరు. నాయనమ్మ, ఓ విధవ మేనత్త వున్నారు. నాయనమ్మ సూర్యంచేతిలో బిస్కెత్తులు చూసి "యెక్కడివిరా" అని అడిగింది. అవతల వీధిలో యెవరో యిచ్చారని జవాబు చెప్పాడు. సూర్యం తల్లీ తండ్రీ లేని బిడ్డని జాలిపడి సూర్యానికి యెవరైనా యేదైనా పెడుతూవుంటారు. అట్లాగే యెవరో పెట్టారనుకున్నది నాయనమ్మ.

తర్వాత నెలరోజులకు ఇట్లాగే సూర్యం మురిసిపోతూ ఒక చేతిలో రూపాయీ, మరి ఒక చేతిలో మిఠాయి పొట్లాం పట్టుకుని ఇంటికి వచ్చి నాయనమ్మకూ, మేనత్తకూ చూపిస్తూ "నాకు రూపాయి" అంటూ వాళ్ళను వూరించాడు. నాయనమ్మ "ఎక్కడివిరా" అని అడగ్గా "మొన్న బిస్కెత్తులు పెట్టిందే! ఆమె యిచ్చింది" అని చెప్పాడు మురిసిపోతూ.

నాయనమ్మ అంత ఆత్మీయులెవరా అని పారచూసింది. తనకు తెలిసినంతవరకూ ఆ వూళ్ళో ఎవ్వరూ కనిపించలేదు "ఎవర్రా ఆమె. వాళ్ళ యిల్లెక్కడ?" అని అడిగింది.

"బడినించి వస్తుంటే రెండో వీధిలోనే అమ్మా" అన్నాడు సూర్యం.

"మీ బడిసందు మలుపు తిరిగాక వీధిలోనా" అని అడిగింది నాయనమ్మ.

"ఊఁ" అన్నాడు సూర్యం.

"అయితే ఆ వీధిలో సత్రంవున్నదిమూడు పెద్ద గచ్చురుగులది దానికి యెటువైపున వాళ్ల ఇల్లు?" అని అడిగింది నాయనమ్మ.

"ఆఁ గచ్చురుగుల యిల్లేనే అమ్మా" అన్నాడు సూర్యం.

అది సత్రమని తెలిసేటప్పటికి ఆమెకు ఏమి స్ఫురించిందోగాని ఆముదం తాగిన ముఖంపెట్టి "వాళ్లు పిల్లల్ని పట్టుకెళ్ళే వాళ్లురా! అది సత్రం. అందులోకి అనేక రకాలవాళ్లు చేరుతూవుంటారు. దొంగలు యిట్లాగే అదీయిదీయిచ్చి పిల్లల్ని యెత్తుకెళతారుగాని యిక నువ్వు అటువైపు వెళ్ళకు నాయనా" అని చెప్పింది నాయనమ్మ.

అందుకు సూర్యం వాళ్ళ నాయనమ్మ లోగడ చెప్పిన కథలనుబట్టి దొంగలంటే మసిపాతలు కట్టుకుని కత్తులూ, కఠార్లూ పట్టుకుని చూస్తే జడుసుకునేటట్లు వుంటారని తన మనసులో చిత్రించుకున్నాడు. ఇప్పుడు నాయనమ్మ అన్న మాటలు అందుకు న్నంగా కనిపించకపోవడంవల్ల "దొంగోళ్ళు అట్లా వుంటారటే అమ్మా! ఆమె మనకు మల్లేనే వున్నదమ్మా! మంచి బట్టలు కట్టుకున్నది, సొమ్ములుకూడా పెట్టుకున్నది. ఆమె యెంత మంచిదనుకున్నావమ్మా!" అన్నాడు సూర్యం మిఠాయి తింటూ.

"నీ మొఖం దొంగలు పిల్లల్ని మాయ పుచ్చేందుకు అట్లాగే వేషాలు వేసుకొస్తార్రా నీకు తెలియదు" అన్నది నాయనమ్మ.

"అదికాదమ్మా ఆమె నన్ను యెత్తుకుని యేడ్చిందే! దొంగలు జడిపిస్తారుగాని యేడుస్తారటే అమ్మా?" తన బుద్ధినంతా వినియోగించి వ్యాఖ్యానించాడు సూర్యం.

నాయనమ్మ నివ్వెరపడి "ఏడవనుగూడా ఏడ్చింది. నేను చెప్పలా దొంగవాళ్లు పిల్లల్ని వల్లోవేసుకుంటానికి అట్లాగే కల్లబొల్లియేడుపులు యేడుస్తారు. ఇక ఆమనిషి కనబడి పిలిస్తే వెళ్ళబోకు. వెళ్ళావంటే వీపు పగలకొడతా" అని భయపెట్టింది నాయనమ్మ.

సూర్యానికి తెలియకుండా తల్లీ కూతుళ్లు యేదో మాట్లాడుకుని సూర్యాన్ని ఆ బడికి పంపించకుండా అవతల వీధిలోవున్న మరి యొకబడికి పంపడం మొదలుపెట్టారు.

2

తొలిఏకాదశి వచ్చింది. నాయనమ్మ, మేనత్త కృష్ణకు స్నానానికి వెళుతూవుంటే సూర్యంగూడా బయలుదేరాడు. ఇరుగు, పొరుగువాళ్లుగూడా వెళుతూ వుండగా అంతా కలిసి బళ్లు కట్టించుకుని తెల్లవారేసరికి సీతానగరం వెళ్లారు.

దేవాలయాన్ని ఆనుకుని కృష్ణానది ప్రవహిస్తున్నది. బాల సూర్యుని లేత కిరణాలు ఆలయ గోపురానికి బంగారుపూత పెడుతున్నవి. కృష్ణాతీరమంతా జనంతో కిటకిటలాడుతూవున్నది. స్నానాలు చేసేవాళ్లకూ, స్నానాలుచేసి ఒడ్డుకు వచ్చి టెంకాయ కర్పూరం పట్టుకుని దేవాలయంలోకి వెళ్లే వాళ్లకూ విసుగూ, విరామం లేదు. సూర్యం నాయనమ్మ వాళ్ళు స్నానాలుచేసి మంత్రాలు చెప్పిన బ్రాహ్మడికి దక్షిణ సమర్పించుకుని ఒడ్డుకువచ్చి టెంకాయ

బహుమతి రు. 500

(గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డు)

తెల్ల వెంట్రుకలను పోగొట్టును

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. ఆది తాత్కాలికము మానువాసనగల "మన్ మోహిని హేర్ ఆయిల్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారైనది, 60సం॥ల వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు చల్లదనము నిచ్చును. ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు. "జ్ఞాపక శక్తి"ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగానెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 3-8-0; 3 సీసాలు రు. 9-0-0 సగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 5-0-0. 3 సీసాలు రు. 12/- పూర్తిగ నెరసివుంటే ఒక సీసా రు 7/-లు 3 సీసాలు రు 18/- లు. ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రు. 500/-

GENERAL LABORATARIES,
(H O) P O Rajdhanwar (H Bagh)

కర్పూరం పట్టుకుని దేవాలయం సమీపించి లోపల జనసమ్మర్దంగా వుండటంవల్ల సూర్యాన్ని, పక్కయింటివాళ్ల కుర్రవాణ్ణి ఇద్దర్నీ ధ్వజస్తంభందగ్గర నిలుచోమని చెప్పి వాళ్లంతా దేవాలయంలోకి వెళ్ళారు. ఇద్దరు పిల్లలూ ధ్వజస్తంభం దిమ్మదగ్గర నిలబడి దేవాలయంమీదా, అవతల గాలిగోపురం మీదా వున్న విగ్రహాలను వింతగా చూస్తున్నారు.

"ఇక్కడున్నావేం నాయనా" స్త్రీ గొంతు వినపడ్డంవల్ల సూర్యం అటువైపు చూశాడు. వెనుకటి ఆమె. ఆమె తన చేతిలో హారతిపళ్లెం ధ్వజస్తంభం దిమ్మ మీద పెట్టి సూర్యాన్ని ఎత్తుకున్నది ఆమె వాక్కులో ఏమి ఆకర్షణ వున్నదోగాని సూర్యానికి నాయనమ్మ చెప్పినమాటలు ఏమీ పనిచెయ్యలేదు. సూర్యం ఆమె చంకలో ఎక్కి కూర్చున్నాడు.

"అమ్మవెంట వచ్చావా సూర్యం?" యీ మాటలు అంటూవుంటే ఆమె కళ్లవెంట బొటబొట నీళ్లు కారినవి. అందుకు సమాధానంగా "ఊఁ" అన్నాడు సూర్యం.

ఇంతట్లో స్వామికి హారతియిచ్చి నాయనమ్మ వాళ్లు అక్కడకు వచ్చారు. నాయనమ్మ ఆ స్త్రీ సూర్యాన్ని యెత్తుకోడం చూసి మండిపడుతూ "ఎవతివే నువ్వు వాణ్ణెత్తుకున్నావు" అని కేకలువేసింది. పాపం! ఆమె చిన్నపుచ్చుకుని మారుమాట్లాడకుండా సూర్యాన్నిదించి కళ్లు తుడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

నాయనమ్మ సూర్యం రెక్కపట్టుకుని "నిలవమన్నచోట నిలవడమ్మా పాడుపిల్లడు యివ్వాళ నన్ను వదిలిపెట్టి కదులు నీ పని చెపుతా" అంటూ బసచేసిన గుడిముందు తోటలోకి తీసికెళ్ళింది.

ఆ తోటలో, చెట్లకింద చాలామంది యాత్రికులు వంట చేసుకుంటున్నారు. ఒకవైపున సూర్యం నాయనమ్మా, కలసివచ్చిన యిరుగు పొరుగువాళ్లు ఎడంవెడంగా పొయ్యిలుపెట్టి వంటచేసుకుంటున్నారు.

సూర్యం, తన జతగాడు రామం యిద్దరూ అల్లరిచెయ్యకుండా నిమ్మచెట్టు కుగుట్లో కూర్చుని చెట్ల సందుల్లో నుంచి, దూరాన్నించి కనిపిస్తున్న కృష్ణాబ్రిడ్జీని, దానిపై నడుస్తున్న జనాన్ని వింతగా చూస్తున్నారు. రామం అమ్మమ్మవాళ్ళదగ్గరకి వచ్చి రొండిన చెయ్యి పెట్టుకుని "బుద్ధిమంతుల్లా కూర్చున్నార్రా యిద్దరూ! యివాళ్ళ ఏకాదశి కదు మరి" అన్నది. బుద్ధిమంతుల పేరికి వాళ్ళ ముఖాలమీద గర్వంతో కూడిన చిరునవ్వు మొలకలెత్తింది.

"అయితే సూర్యం యిందాక మీ అమ్మ ఎత్తుకుని యేమన్నదిరా?" అని అడిగింది అమ్మమ్మ.

సూర్యం వాళ్ల నాయనమ్మను అమ్మా అని పిలిచే వాడుక. అందువల్ల సూర్యం "అమ్మ యిప్పుడు ఎత్తుకున్నది" అన్నాడు.

"ఇందాకరా ధ్వజస్తంభందగ్గర నిన్ను ఎత్తుకున్నది మీ అమ్మేగా నీకేం తెలుసు పాపం! బంగారంవంటి బిడ్డను వదిలిపెట్టి పోవడానికి దానికి మనసెట్లా వప్పిందో" అంటూ మెటికలు విరిచింది అమ్మమ్మ.

సూర్యం చిన్నప్పటినుంచి వాళ్ల నాయనమ్మనే అమ్మనుకుని వ్యవహరిస్తున్నాడు.

ఓవల్‌టిన్
ఆమె తిరిగి ఆరోగ్యం పొందటానికి తోడ్పడుతున్నది

జ్వరం తగిలినమీదట కలిగే బలహీనము మందిగొరిదనము నుండి ఆమె త్వరగా కోలుకొంటున్నది డాక్టరు ఆమెకు 'ఓవల్‌టిన్' యిస్తున్నాడు ఇప్పుడు ఆమెకు తిరిగి శీఘ్రంగా బలం ఎక్కుతున్నది పుష్టికరమైన 'ఓవల్‌టిన్' ఆమె స్వస్థతకు కారణము

'ఓవల్‌టిన్' ప్రకృతి సిద్ధమైన ఉత్తమ ఆహారములనుండి తయారు చేయబడినది అదికాక అందులో విటమినులు గూడ చేరివున్నవి అది రుచిగా వుండడంవల్లను, దుర్బలులకు గూడ సులభంగా జీర్ణంకావడంవల్లను, జబ్బు పడిలేచినవారికి ప్రత్యేకంగా తగినది. అందువల్లనే 'ఓవల్‌టిన్' ఆస్పత్రులలోను నర్సింగుహోములలోను వాడబడి, ప్రపంచ మంతటా డాక్టర్లచే సిఫారసు చేయబడుతున్నది

'ఓవల్‌టిన్' మాత్రమే ఉపయోగించండి దానికి బదులు యితర వాటిని వాడవద్దు

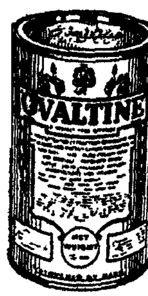

జబ్బు పడిలేచిన తరువాత బలం చేకూరడానికి

ఓవల్‌టిన్

డిష్ట్రిబ్యూటర్లు గ్రాహమ్సు ట్రేడింగ్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్

సిలోన్ రేడియోమీద శనివారాలు రా 8 నుండి 8-30 గం ల వరకు ఓవల్‌టిన్ ఎమెచూర్ కార్యక్రమం వినండి (హిందీ—41 72 మీటర్లు)

IV. 442

వేరే అమ్మ వున్నదని వాడికి తెలియదు అయితే లోగడ సూర్యం బడినుంచి వస్తూ వుంటే ఆమె తొలిసారి కనిపించి పలకరించినప్పుడే ఏదో అనిర్వచనీయమైన అనురాగబంధం ఆ లేత హృదయాన్ని పెనవేసుకున్నది. ఇప్పుడీ అమ్మమ్మ ఆమే సీతల్లని చెప్పేటప్పటికి వాడి హృదయానికి సూటిగా తాత్తుకుపోయి తనకు తెలియకుండా ఎదురు చూస్తున్న అమూల్యమైనదేదో లభ్యమైనట్లయింది.

సూర్యం ఒక్క గంతులో వాళ్లు వంట చేసుకునే చోటుకి వచ్చాడు నాయనమ్మ లేదు నీళ్లకు వెళ్ళింది. మేనత్త వున్నది "ఇందాకటి ఆమె మా అమ్మేనటగా అత్తయ్యా?" అని అడిగాడు.

వాళ్లు ఏ విషయం అయితే వాడికి తెలియకూడదనుకున్నారో అదే వాడికి తెలిసిపోయింది మేనత్త కఠినస్వరంతో "ఎవరు చెప్పార్రా నీకు" అన్నది.

"అమ్మమ్మ చెప్పిందిలే! రాముం అమ్మ వాళ్ళ యింట్లోనే వుంటుంది. మా అమ్మ మన యింట్లో యెందుకు వుండదత్తయ్యా?" అని అడిగాడు సూర్యం

"వట్టిదేరా మీ అమ్మ అయితే మనయింట్లో ఎందుకు వుండదు?" అని సర్ది చెప్పింది మేనత్త

ఇంతలో బిందె యెత్తుకుని నాయనమ్మ వచ్చింది సంగతి విన్నది. సూర్యాన్ని తల్లి ముఖ్యపెట్టి ఎక్కడ ఎత్తుకెళుతుందోనని అసలే ఆమెకు భయం. సూర్యానికి చెప్పిన వాళ్ళను మూజువాణిగా శాపనార్థాలు పెడుతూ సూర్యానికి విరుగుడుమాటలు చెప్పిందిగాని వాళ్లు ఎన్ని చెప్పినా సూర్యం మనసులో పడిన ముద్రను తుడిచి వెయ్యలేకపోయారు.

భోజనాలయ్యాక వచ్చిన బళ్ళమీద సే సాయంత్రానికల్లా అంతా యిల్లు చేరుకున్నారు

మర్నాటినుంచీ సూర్యానికి జ్వరం వేసుకున్నది. చెయ్యివేస్తే పేలగింజలా వేగిపోతున్నది. ఒకటే పలవరింతలు నాయనమ్మ వైద్యుణ్ని పిలిపించి మందిప్పిస్తున్నది గాని జ్వరం తగ్గలేదు.

అది ఆరవరోజు ఎన్ని మందులిచ్చినా సూర్యానికి జ్వరం పెరుగుముఖమే గాని తగ్గుముఖం పట్టలేదు నాయనమ్మ, మేనత్తా భయపడజొచ్చారు ఆరోజు దీపాలు పెట్టాక కృష్ణవాడికి జ్వరం తగులుతున్న సంగతి తెలుసుకుని. ఆమె వాళ్ళింటికి వచ్చింది సూర్యం నాయనమ్మ యింట్లో లేదు. ఆ యింటికి ఆవిడ లంకిణి అత్తంటే ఆమెకు తగని భయం. ఆమె వెళ్లిపోవడానికి అత్త గూడా కారణమని అంతా చెప్పుకుంటారు అత్త యింట్లో లేకపోవడం కనిపెట్టే ఆమె వచ్చివుండవచ్చు ఆమె లోనికి వెళ్లి మంచం మీద పడుకునివున్న సూర్యాన్ని పలకరించి ఎక్కువ ఆలస్యం చెయ్యకుండా అత్త ఎక్కడ వస్తుందోనని వెళ్ళిపోతూండగా వీధిగుమ్మంలోకి అత్త ఎదురుగా రానే వచ్చింది. ఆమెను చూచి అత్త మండిపడుతూ "సిగ్గులేకుండా నీ ముఖం పెట్టుకొని నా గడపతొక్కావే, ఏమంటూ నీ పాడుచెయ్యి వాడి వంటిమీద వేశావో అప్పటినుంచి బిడ్డ అసలే జ్వరంతో ఏడుస్తుంటే మళ్ళా తయారయ్యావు! వాణ్ణి గూడా మింగివెయ్యదలుచుకున్నావా!" అని కేకలు పెట్టింది. ఆమె ఏమీ మాట్లాడకుండా కళ్ళనీళ్లతో వెళ్లిపోయింది.

అదేమిటో కాని ఆ మర్నాటినుంచే సూర్యానికి జ్వరం తగ్గుముఖం పట్టింది. జ్వరం సాంతంగా తగ్గిపోయి బాగా కోలుకునేసరికి వారం పదిరోజులు పట్టింది

3

కాలచక్రం గిర్రున తిరిగింది. సూర్యం పెద్దవాడయ్యాడు. పద్దెనిమిదేళ్లు వచ్చినవి వాళ్ళది పేద సంసారం నాయనమ్మ, మేనత్తా ప్రసుగులూ, చక్రాలూ మొదలైనవి చేసి అమ్ముతుంటారు. దానివల్లనే వాళ్ల జీవనం. మేనత్తకు అత్తవారితరపున వచ్చిన ఓ యకరం పొలం వున్నదిగాని అది సరిగా పండదు. సూర్యం ఫిఫ్తుఫారంవరకు చదివి బడి మానివేసి ఓ సాహుకారు కొట్లో నెలకు నలభై రూపాయల జీతంమీద గుమాస్తాగా చేరాడు.

సూర్యం సాహుకారు పనిమీద గుంటూరు వెళ్ళాడు. బజార్లో పనిచూసుకుని మరి ఒక కమీషనుకొట్టు[illegible] అ కమీషనుకొట్టు అక్కడికి రెండు ఫర్లాంగుల దూరంలో వుంటుంది బజా[illegible] తిరిగి ఓ గల్లీలో నడుస్తున్నాడు "[illegible] అన్న పిలుపు వినబడ్డది అది [illegible] వీధి అక్కడ తనని పిలిచేదెవరు [illegible] వారి నెవర్ని పిలుచుకుంటున్నారో అనుకుని సూర్యం తలవంచుకుని వెళ్ళిపోతున్నాడు "నాయనా సూర్యం" యీసారి దగ్గరగా వినబడ్డది. ఆగి వెనక్కు తిరిగి చూశాడు ఆమె ఓ గుమ్మంముందు నిలుచుని వుంది. సూర్యం యిప్పుడు పెద్దవాడై సంఘంలో ఒకడైపొయ్యాడు సంఘ మర్యాదలూ, సంఘ నియమాలూ వంటపట్టినవి. వెళ్లడానికి అతనికి మనసొప్పలేదు. తచ్చాడుతున్నాడు. ఆమె "రా నాయనా" అంటూ అతనివైపు నాలుగడుగులు వేసింది. సూర్యానికి ముందుకు అడుగు పడలేదు. మంత్రబద్ధునివలె ఆమె ఇంటికి వెళ్లాడు.

అది ఒక డాబా హాల్లో చాప పరచి వున్నది. ఆమె "కూర్చో నాయనా" అన్నది. పరచివున్న చాపమీద సూర్యం ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లు కూర్చున్నాడు. ఇంట్లో ఎవరూ వున్న జాడలేదు గోడన పటానికి ముందు చెక్కమీద పూజాద్రవ్యాలూ, వెలుగుతున్న అగరవత్తులూ వున్నవి. అవతల గోడన యింకా ఏవో దేవుళ్ళపటాలు తీర్చి వున్నవి.

ఇంతలో ఓ వ్యక్తి వచ్చి "యివాళ్ల బేంకిలో ప్యాసుకు డబ్బుకట్టి సరుకు డెలివరి తీసుకోకపోతే రైల్లో డ్రమేజీ తగులుతుందమ్మా" అని చెప్పాడు. ఆ వ్యక్తి ఆమె గుమాస్తా ఆమెకు బజార్లో ఒక సైకిలుషాపు వుంది "డబ్బు ఆనిక్క నేను పట్టుకవస్తాలే" అని చెప్పి అతణ్ని పంపివేసింది.

ఆమెగూడా చాపమీద కూర్చుని "గుమాస్తాగా వుంటున్నావటగా నాయనా, నెలకెంతిస్తారు?" అని అడిగింది.

తను గుమాస్తాగా వుంటున్న సంగతి ఆమె కెట్లా తెలుసు! మనసులో అనుకుని "నలభై రూపాయలు" అన్నాడు తల వంచుకుని ముక్తసరిగా సూర్యం

ఎదురుగా చెట్టుమీద కాకి గూట్లో తన పిల్లలకు ముక్కుతో ప్రేమ పెడుతున్నది. పక్కయింట్లోనుంచి ఆవు తన లేగదూడ కోసం అంబా అని అరుస్తున్నది. ఆమె కళ్ళ వెంట అప్రయత్నంగా బొటబొట నీళ్లు కారినవి. తన చేతులమీదుగా పెరగవలసిన బిడ్డ తనయింటికి వచ్చినప్పుడైనా చేతులారా ఒక్కపూట యింత అన్నం పెట్టుకొనే భాగ్యం తనకు లేదు భగవానుడా —నా పాపానికి యింతకంటే శిక్ష నీకు కనిపించలేదా? కోయిల కాకిగూట్లో గుడ్లుపెట్టి

తెలుగు ఆంగ్లభాషా బోధిని

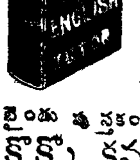

తెలుగు చదువ తెలిసినవారెల్లరు ఈపుస్తకంతో ఇతరుల సహాయం లేకనే ఇంగ్లీషుభాష సులభంగా చదువను, వ్రాయను, మాట్లాడను వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపడం నేర్చుకోవచ్చును ఒక పెద్దక్యాలికో

బైండు పుస్తకం రు 5/- వి. పి రు 1-2-0

కొక్కోకము: ఇది అసలైన కొక్కోక గ్రంథము ఫోటోలతో

వున్నది— రు 1/- వి. పి. రు 0 12-0

Vani Book Depot P B No. 289, Madras-1.

ఫోటో: కొమ్మూరి సత్యనారాయణశాస్త్రి, బాపనాయుడుపేట, రాజమండ్రి.

పిల్లలను తనతో రానీయకుండా చేస్తూవుంటుంది. కొన్ని యుక్తులతో పుట్టిన పిల్లలను కొరికి వేసిన. [illegible] ఆ తరువాత నుంచి ఆమె లోలోన కుమిలిపోతున్నది.

[illegible] పసివాడై వుండగా ఆమె చనిపోయింది. తర్వాత సూర్యాన్ని [illegible] సంతానం [illegible] వాడి భవిష్యత్తు గూడా దివ్యంగా చెయ్యడం కోసం ఆలోచించి [illegible].

అక్కడైనా [illegible] సుఖంగా [illegible] అంతే [illegible] అని ఆమె [illegible] మీ [illegible] చేసుకుంటూనా?" అని అడిగింది.

సూర్యానికి [illegible] పుట్టిన [illegible] ఉన్నది. ఆమె [illegible] సూర్యానికి తెలుసు గాని

"నాకేం తెలుసు" అని సమాధానం చెప్పాడు.

[illegible] "[illegible]" అంటూ [illegible] బయటికి వెళ్ళాడు.

[illegible] వచ్చినా, ఆ [illegible] చూసి పోయాడు.

4

సూర్యానికి యుక్తవయస్సు వచ్చింది. [illegible] ఎంగిలి [illegible] అంగుళం [illegible] నిలబడింది. [illegible] ఎకరం [illegible] కొంత [illegible] సూర్యాన్ని [illegible] చేశాడు.

ఇల్లంతా [illegible] ఉన్నది.

ఎవరో ఒకాయన వచ్చి ఇంట్లో నిలబడి "సూర్యారావు వున్నాడా?" అని అడిగాడు. [illegible] "[illegible]" అని అడిగాడు.

ఆ వచ్చినవారు "[illegible] సూర్యారావుగారికి [illegible] ఉన్నది" అన్నాడు.

[illegible]

[illegible]	1	0
[illegible]	1	0
[illegible]	1	0
[illegible]	1	0

5-8-0 M. O. [illegible]

[illegible] - 2.

★ అమ్మ ★

ఆ మనిషి కొత్తవాడు. "ఏమిటా పని యిక్కడ చెప్పకూడదు?" అన్నాడు సూర్యం.

"బాబ్బాబూ! నాలుగడుగులు వెయ్యండి నీతో పని వున్నది" అంటూ ఆవ్యక్తి సూర్యాన్ని వెంటపెట్టుకుని సత్రంలోకి తీసుకువెళ్లాడు. అక్కడ ఓగదిలో ఆమె కూర్చొనివున్నది. సూర్యం చూసి నిర్ఘాంతపొయ్యాడు. బుగ్గన కాటుక, కాళ్ళకు పారాణి పెళ్ళికొడుకు వేషంలో వున్న సూర్యాన్ని చూసేసరికి ఆమె ముఖం విప్పారింది. కళ్ళపండగ్గా అతనికేసి చూస్తూ "కూర్చొ నాయనా" అన్నది. సూర్యం విధిలేక పరిచివున్న చాపమీద కూర్చున్నాడు.

"రేపేనటగా నీపెళ్ళి సూర్యం!" అని ఆమె అతని జవాబుకు ఎగురుచూడకుండానే "పాపిష్టిదాన్ని నీ పెళ్లి కళ్ళారా చూసుకునే అదృష్టం నాకులేదు" అంటూ ఆమె కంట తడిపెట్టింది. ఓనిమిషం ఆమె మౌనం వహించింది. తర్వాత "యీ శుభసమయంలో నేను నీకు చేయదగినది యిది ఒక్కటే" అంటూ వందరూపాయలకాగితాలు రెండు సూర్యానికి యివ్వబోయింది. సూర్యం తీసుకోడానికి వెనకాముందు ఆడుతూవుండగా "తీసుకో నాయనా నేనేం పరాయిదాన్ని కాదు. యీ శుభకార్యం అంతా నా చేతులమీదుగా జరగవలసినది. యేజన్మలో తల్లీబిడ్డలకూ యెడబాటు చేశానో, యీ జన్మలో అనుభవిస్తున్నాను" అంటూ నోట్లురెండూ సూర్యం చేతిలో పెట్టింది. సూర్యం కళ్లవెంట అప్రయత్నంగా రెండు కన్నీటిబిందువులు రాలినవి. ఆ వాతావరణంఅంతా విషాదంతో నిండిపోయింది. నోట్లుపుచ్చుకుని సూర్యం లేచాడు.

పెండ్లి సక్రమంగా జరిగిపోయింది. పెండ్లి రెండురోజులూ ఆమె సత్రంలో నే, వుండి ఆనందించగలిగినంతవరకు, ఆనందించి తర్వాత స్వగ్రామం వెళ్లిపోయింది.

5

రెండుసంవత్సరాలు గడిచిపోయినవి. సూర్యానికి కుమారుడు కలిగాడు. సూర్యం నాయనమ్మ యిల్లూవాకిలి వదిలిపెట్టి యమధర్మరాజు ఆహ్వానంమీద వెళ్ళిపోయింది. నాయనమ్మ పోవడంలో వాళ్ళ తినుబండారాల వ్యాపారం పడిపోయింది. సూర్యం ఒక్కరెక్కమీదనే సంసారం గడవటం, యిదివరకంటే జీతం పెరిగినా నెలవచ్చేవరకూ అస్తుబిస్తుగానే వుంటున్నది. అట్లాగే సూర్యం సంసారం నెట్టుకొస్తున్నాడు.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం సూర్యం కొట్టువద్దనుంచి వచ్చి భోజనంచేసి ముందు వసారాలో కూర్చునివుండగా పోస్టుజవాను కవరు యిచ్చి వెళ్లిపొయ్యాడు. సూర్యం కవరుచింపి చదువుకున్నాడు. అది ఆమె దగ్గరనుంచి వచ్చినది. అందులో సారాంశం యిది—తనకు జబ్బుగా వున్నదని, బ్రతికే ఆశలేదనీ, ఒకసారి సూర్యాన్ని చూడాలని వున్నదని, తక్షణం బయలుదేరి రావలసిందనీ వ్రాసివున్నది. సూర్యం వుత్తరం చదువుకుని వూరుకున్నాడు. వెళ్ళలేదు.

నాలుగు రోజులతర్వాత సూర్యం రాత్రి ఏడింటికల్లా కొట్టుదగ్గరనుంచి వచ్చి ముందు వసారాలో చాపపరుచుకుని కూర్చుని లాంతరుదగ్గర పెట్టుకుని యేవో కాగితాలు లెఖ్ఖలు వేస్తున్నాడు.

ఇంతట్లో వాకిటిముందు బండివచ్చి నిలిచింది. ఆమె బండిలోనుంచి దిగింది. వెంట ఎవరో స్త్రీ వున్నది. ఆమె ఆస్త్రీని వూనిక చేసుకుని నడవలేక నడుస్తూ లోపలకువచ్చి సూర్యం దగ్గరగా గోడకుచేరగిలబడి కూర్చున్నది. "నీకు నేను వ్రాసినవుత్తరం చేరే వుంటుంది. ఒకళ్ళక్రింద వున్నవాడివి. అన్నప్పుడల్లా రావాలంటే ఎట్లా వీలౌతుందని నిన్ను చూసివెళదామని నేనే వచ్చాను నాయనా" అన్నది. ఆమెశరీరం కుషించిపోయింది. ఆయాసంతో మాట్లాడలేక పోతున్నది.

"ఎప్పుడూ నిన్నే కలవరిస్తూ వుంటుంది. బాబూ" అన్నది వెంటవచ్చిన స్త్రీ.

ఆమె అన్నది "నేను యిక జీవించను నాయనా! యిల్లూ వాకిలీ నాకున్న ఆస్తి అంతా నీపేర పెట్టాను" అంటూ కాగితాలు సూర్యంముందు వుంచింది. క్షణం ఆగి "నాదొక కోరిక నాయనా! నేను చనిపోయిన తర్వాత మీ అమ్మను తలుచుకుని నువ్వు రెండు కన్నీటి బిందువులు విడవగలిగితే నేను తరిస్తాను. అదే నా కడసారి కోరిక" అంటూ ఆమె లేచి నిలుచున్నది.

ఆమె వెనుకటికి యిప్పటికి యేమాత్రం పోలికలేదు. మనిషి కుషించిపోయింది. కళ్లు దించుకుపోయి ముఖం పాలిపోయింది. సూర్యం ఆమెను ఆ స్థితిలో చూసేసరికి అతనిలో అణగివున్న ప్రేమ, యుగయుగాల నుండి తల్లీ బిడ్డలమధ్య యిమిడివున్న మమకారం, ఒక్కసారుగా పొంగి గట్లుతెంచుకుని ప్రవహించింది. తన తల్లి యిక వుండదు. ఆమె బాగావుండగా ఆమె ప్రేమను చూరగొనలేని అభాగ్యుణ్ని. ఆమె యెంత బుజ్జగించినా లక్ష్యపెట్టని మందమతిని. సూర్యంకళ్ళవెంట బొటబొట నీళ్ళు కారినవి. అప్రయత్నంగా గొంతెత్తి "అమ్మా!"అన్నాడు. యేదీ అమ్మ? ఆ పిలుపు ఆమెకు అందలేదు వెళ్ళిపోయింది. ★